Szervezési és gazdasági kérdések

LÁTOGATÁS NÉHÁNY ÚJABBAN KORSZERŰSÍTETT GYÓGYSZERTÁRBAN

HORVÁTH BÉLA

Olyan lendülettel folyik a fővárosban a gyógyszertárak újjáépítése, hogy szinte kedvezőbb helyzetbe kerülnek azok a gyógyszertárak, melyekre ez ideig még nem került sor. Ezeket ui. nemsokára a legújabb tapasztalatok alapján fogják korszerűsíteni. Az új formák, megoldások keresésének értékes állomásai a 703-as, 1405-ös, 712-es, 204-es számú gyógyszertárak, amelyekben a különböző helyi adottságoknak megfelelően különböző megoldások érvényesültek.

A *703-as gyógyszertár* officinájában sikerült a modern vonalakat és színeket olyan összhangba hozni, ami igen magas esztétikai élvezetet nyújt, és ugyanakkor a modern stílus követelményeinek is megfelel. Kár, hogy az árkádok miatt a gyógyszertár nem eléggé szembetűnő, így a „Csillag" tehermentesítésére szánt szerepe is csak most kezd kibontakozni.[1] A galéria kiképzése bőséges helyet biztosított raktárak, laboratórium részére, mely utóbbi elhelyezése talán szerencsésebb lett volna a gyógyszerkészítő helyiség közelében. Sajnos a magas légtér nehezíti a termek fűtését. Az emeletes megoldást segíti a házi lift alkalmazása. Szerepét motorizálása után fogja tökéletesen betölteni. A magisztrális gyógyszerkészítő tárája az eddigi 4 gyógyszerész + 4 technikus részére szolgáló munkahelyek közül[2] a legsikerültebb. A gyógyszerész mélyen bent ül, ezáltal növekedett körülötte az elérhető rakfelület, a technikusok a sarkokon ülve bőséges asztalfelületen végezhetik munkájukat, és a közlekedés számára is megfelelő.

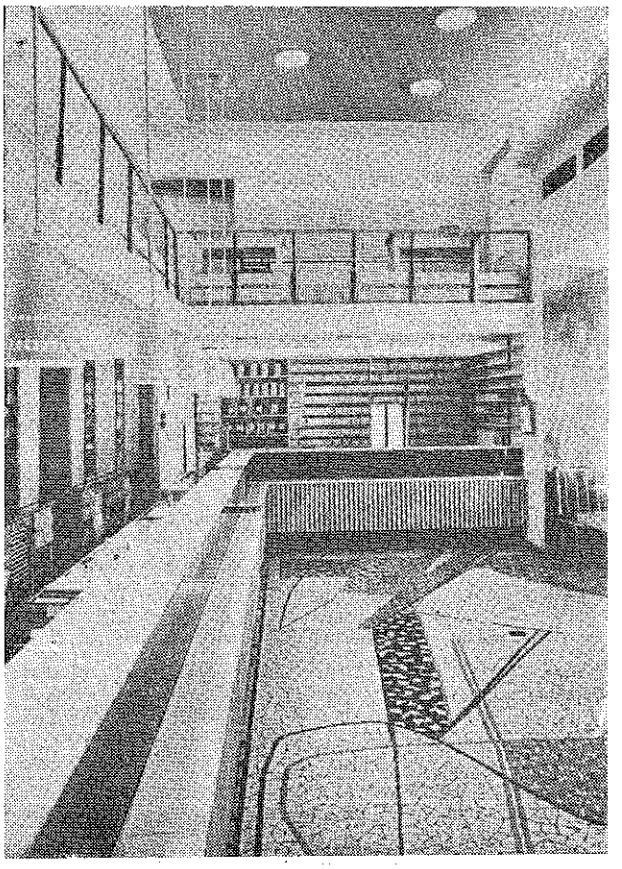

1 ábra. A 703-as gyógyszertár officinájának magisztrális kiadója

[1] A gyógyszertárat legújabban külföldi gyógyszerek kiszolgáltatására jelölték ki. (Szerk.)

[2] Lásd részletesebben: *Gyógyszerészet* 4. 429 (1960).

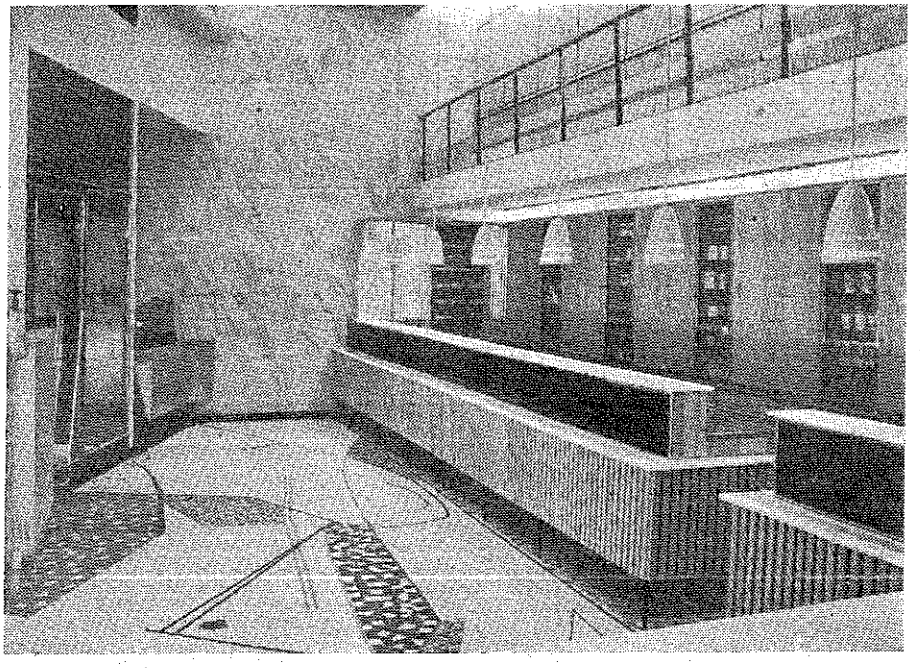

2. ábra. A 703-as gyógyszertárban a gyári készítmények kiadója

3. ábra. Az 1405-ös gyógyszertár officinájának kiadótárája

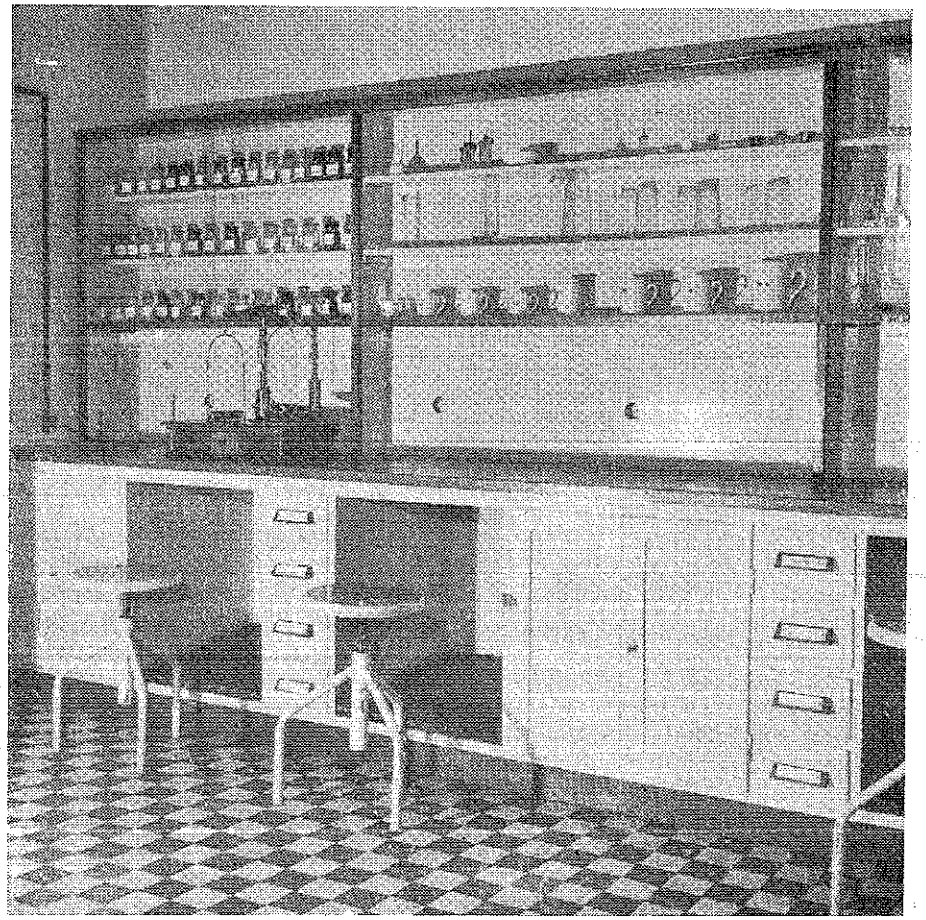

4. ábra. A 712-es gyógyszertár officinája mögötti vizsgálóhelyiség, amely gyógyszerkészítő helyiséggé való átalakításra alkalmas

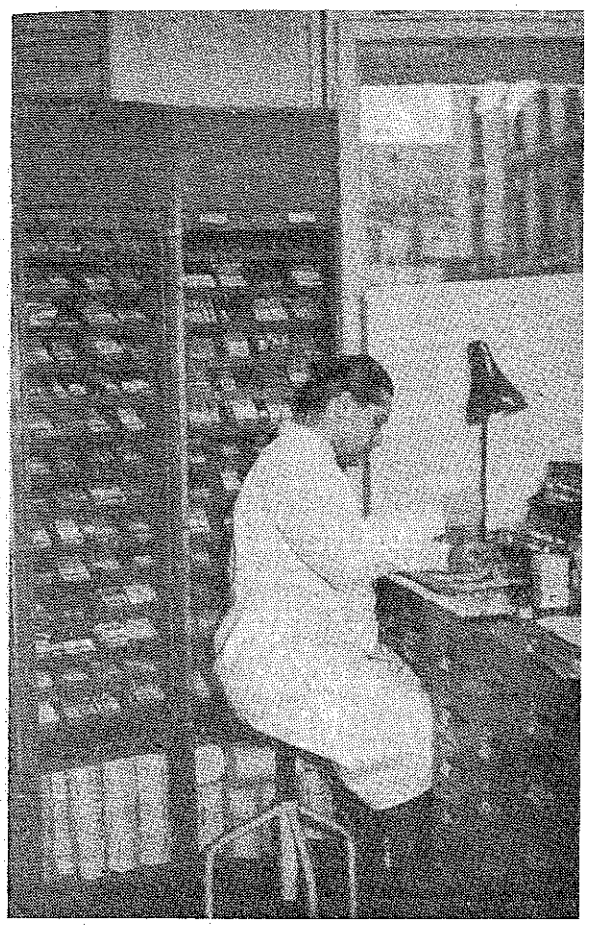

5. ábra. *A 204-es gyógyszertárban a gyári készítmények kiadója*

szélességet biztosít ez az elhelyezés. Többszörös forgókorong rendszerét az ott dolgozók dícsérik. A mérlegek besüllyesztése számos ellenvélemény ellenére, úgy látszik, jó megoldásnak bizonyult.

A gyógyszerkészítővel közvetlenül a kiadó ablakon át érintkező magisztrális gyorstárról, illetve kiadóról (1. ábra) az ott dolgozók ugyancsak a legnagyobb elismeréssel számoltak be. Az officina jobb sarkában képezték ki a gyári készítmények kiadó helyét (2. ábra). A sarok ui. nagyobb rakfelületet biztosít. A mélyen és magasan fekvő polcok és korongok kezelése nem kényelmes, ide nagyobb térfogatú, ritkábban előforduló gyógyszereket helyeznek. Lehetséges, hogy a jövőben megkísérlik majd a munkahelyeket úgy kiképezni, hogy a felső térfélben a rakfelület mindjobban megközelítse a képzelt csonkakúpot, ami így nagyobb, ülve is elérhető felületet nyújtana. Általában célszerű lenne, hogy a szék magassága esetenként olyanra legyen beállítható, hogy leüléskor a törzs a járás közbeni magasságát megtarthassa és csupán lábunkat emeljük a lábpolc magasságáig. Így ui. felállásnál nem emelnénk fel függőlegesen testünk súlypontját, csupán a lábainkat eresztenők le, s ezzel csaknem megszűnnék a helyzetváltoztatással járó kényelmetlenségi érzés. Így csökkenthető lenne az ülő megoldás sokak által hangoztatott tempó-lassító hatása. Az összkomfortos férfi és női öltözők pazar kiállításúak.

Az *1405-ös gyógyszertárban* a fényhatást, a sok mennyezeti bura ellenére, a fénycsövek utólagos felszerelése kedvezővé tette. Jellegzetesen kis dimenziójú gyógyszertár, de a galéria építésével sikerült mindennek helyet biztosítani, s bár váratlanul emelkedett a forgalma, és mozgási lehetőségei kissé korlátozottak, előnye, hogy minden könnyen elérhető. A házi lift motorizálását igen várják. A laboratóriumban szívesen használják a jól bevált infravörös sugárzót. Amint a régi épületekben, általában itt is gyakori panasz a pince dohossága: ezt némileg ellensúlyozhatja a saját kezelésű központi fűtés, mint pl. a 712-es gyógyszertárban.

A *712-es gyógyszertárban* a régi stílus helyreállítása minden dícséretet megérdemel. Ügyes megoldás a régi fiókok benyomását keltő szekrényesítés. Az esetleges későbbi nagyobb forgalom ese-

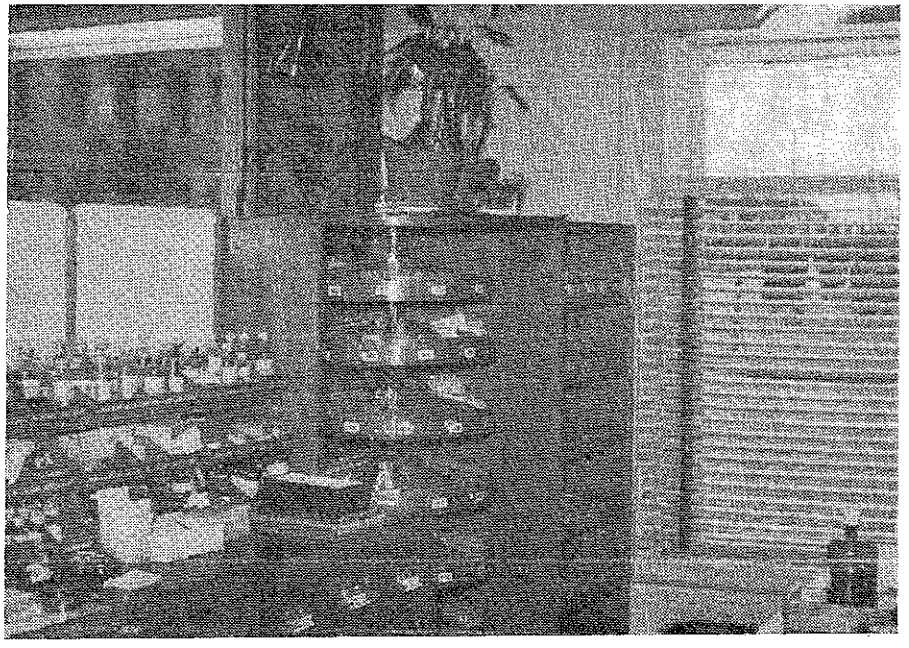

6. ábra. *A 204-es gyógyszertár magisztrális kiadója a forgókorongokkal*

tén az officinából a magisztrális részleg betelepíthető az officina mögötti tágas helyiségbe (4. ábra) ami által az officina tökéletesen helyreállított régi stílusa még jobban érvényesülne.

Eredeti megoldásokban nem szűkölködik a nem rég helyreállított *204-es gyógyszertár*. Itt van a premierje a rézsút lejtő, önadagoló, gyári készítményeket tartalmazó fiókoknak (5. ábra), melyek szinte szórakoztatóan praktikusak és amellett kapacitásnövelők. A gyorsabb feltöltés célját szolgáló, tálcaszerűen összeépített fiókok szintén jól beváltak.

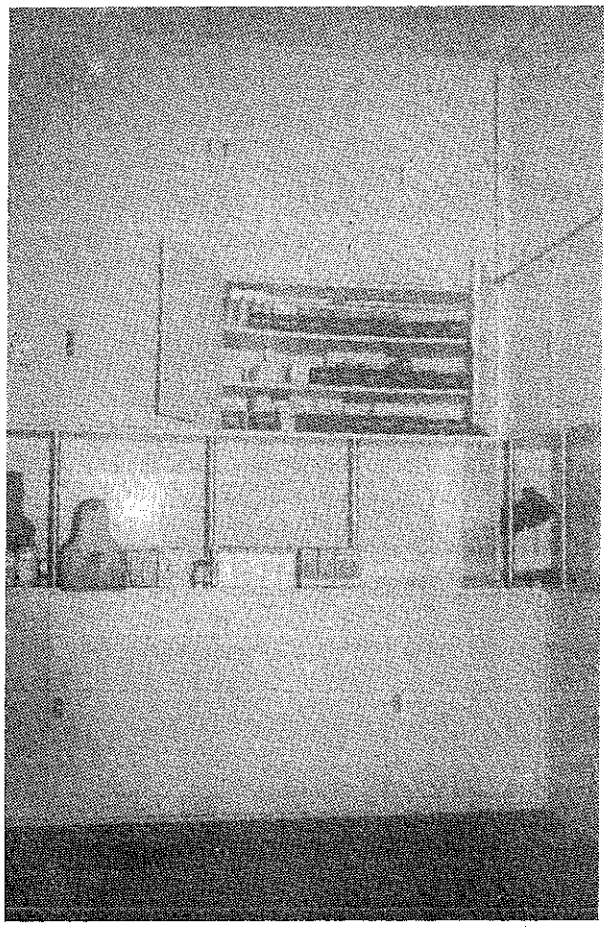

7. ábra. A 204-es gyógyszertár áruátvevője a raktárszekrényekkel

A magisztrális kiadóban (6. ábra) viszonylag sokat ülhet az ott dolgozó. A forgó korongok rekeszeiben kiemelhető fiókokban tárolják az elkészített gyógyszereket, melyek így ülve is elérhetők, kis helyen elférnek. A gyógyszertárnak külön herbáriuma van. A gyógyszerkészítő és a laboratórium ablakait műanyagból készült színes zsalu fedi, amely zsinórral könnyen szabályozható, s tetszés szerint „adagolja" a fényt. A rendkívül tetszetős és praktikus megoldást örömmel üdvözöljük.

Igen kényelmes, tágas az áruátvevő. A gyári készítmények raktárszekrényeinek optimális mélységéről a vélemények eltérőek aszerint, hogy a bontott árut a bontatlan gyűjtőcsomagolások előtt, vagy mellett óhajtják elhelyezni (7. ábra).

A modern stílusban berendezett officinát körben a falakon igen ötletes, gyógyszertári vonatkozású, modern motívumok díszítik. A gyógyszerkészítőt sajnos az officinából kellett leválasztani. Ez a körülmény is hozzájárult a kollektíva azon kívánságához, hogy a kiadó-táraknál végig zárt opálüveg falat emeljenek, csupán szűk kiadó nyílásokat hagyva. A terjedelmes opálfelület a várakozó rész kopott, világos-szürke mozaiklap padlózatával esztétikai szempontból hátrányos és „postai" jelleget kölcsönöz a helyiségnek. Itt két szempont ütközik. Egyrészt, a kiadóknál ülve dolgozók a tolongás okozta pszichikai nyomástól és a gyakori fertőzési veszélytől jobban védve vannak. Másrészt azonban fejlődésünk napról-napra jobban elvárja az esztétikai igények kielégítését is. Minden reményünk megvan arra, hogy ezt a visszatérő problémát mindkét irányban kedvezően megoldják. Pl. az opálfelületeket modern, változatos színű és alakú, valamivel alacsonyabb felületekkel, futóvirágokkal, tükörfelületekkel, gyógyszereket propagáló dobozokat tartalmazó vitrinekkel stb. helyettesíthetjük. A kiadó előtt díszítőjellegű terelőket lehetne létesíteni, melyek a járni nehezen tudók részére támasztékul is szolgálhatnának. A soron következő részére néhány centiméteres belépőt biztosítva, a közönség részére lehetővé tehetnénk, hogy esetleges diszkrét vásárlásaikat illetéktelenek odahallgatása nélkül is lebonyolíthassák. Kívánatos általában, hogy a várakozók részére szolgáló részt az officina stílusának megfelelően, kényelmet biztosítva alakítsuk ki, miként a 703-as gyógyszertárban.

Jól esik arra gondolni, hogy a soron következő felújításoknál a jelenleg több helyen elért részleteredményeket egy munkahelyen találjuk meg.

РЕЗЮМЕ

Автор расписывает по полевому опыту оборудование нескольких будапештских аптек, модернизированных в недалеком прошлом. Высказывает несколько замечаний в связи с решениями и предлагает дальнейшие нововедения.

ZUSAMMENFASSUNG

Verfasser beschreibt, auf Grund eigener Erfahrungen an Ort und Stelle, die Einrichtungen einiger, unlängst umgebauten Budapester Apotheken. Im Zusammenhang mit der Modernisierung macht er mehrere kritische Bemerkungen und schlägt die Anwendung weiterer Neuerungen vor.

(Fővárosi Tanács Gyógyszertári Központja 104-es gyógyszertár. Budapest, I., Attila u. 24.)

Érkezett: 1960. VIII. 29.

M e g j e l e n t !

Takács Géza: **A radioaktív anyagok alkalmazása a gyógyszerészetben**

Gyógyszerésztovábbképzés-sorozat * Ára: 12,50 Ft * Kapható minden könyvesboltban